

A szocialista vezetői tulajdonságokról

Fejlődésünk törvényszerű velejárójaként az utóbbi időben egyre többen foglalkozunk a vezetés színvonalának fejlesztésével összefüggő kérdésekkel. Politikai és közgazdasági, filozófiai és pszichológiai tanulmányok öröndetesen növekvő számban jelennek meg, hogy segítséget nyújtsanak a téma áttekintéséhez, és nem utolsósorban a vezetésben dolgozók közvetlen munkájához. Egyre inkább polgárjogot nyer, mindennapi életünk gyakorlatában élő valósággá válik a vezetés tudományával való foglalkozás, a kutató és elemző munka, amely segíti az előrehaladást. Mindezen tudományos és gyakorlati munkák jelentőségének kibontakozása nélkül egyértelmű, hogy a kérdés kiinduló pontja, az előrehaladás legfontosabb előfeltétele egy-egy meghatározott terület vezetőjének képessége, személyes tulajdonsága.

Szocialista körülmények között vezetni, a potenciális tudáson túl, elsősorban azt jelenti, hogy értjük és megértjük mit akarnak, mit éreznek, mit gondolnak a vezetettek, a dolgozók, dolgozó társaink. Enélkül a legjobban meghatározott célokért való küzdelemben is magányossá válhat a vezető. Életünk gyakorlata, az utolsó másfél évtizedes fejlődés megtanított rá, hogyan kell a dolgozók szavaira figyelni, észrevételeiket, javaslataikat a munkába felhasználni. Amelyik vezető erre nem képes, képtelenné válik a többi feladat megoldására is.

Szervesen hozzátartozik mindehhez, hogy a vezető bizony munkatársait. Egy kollektíva légkörét alapjaiban meghatározza az, hogy az élen haladó hogyan vélekedik munkatársairól. Alkalmasság tartja-e őket az általános és az általa konkrétan megjelölt feladatok teljesítésére, hisz-e szavaikban. Cselekedeteik megítélésénél alapvetően érvényesíti-e azt a gondolatot, hogy amíg az ellenkezőjéről meg nem győződik, bizony munkatársait. Ahol a vezető képes maga körül a bizalom légkörét megteremteni, ott ebből neki is megfelelő rész jut.

A vezetésnek ez a jótulajdonsága így hat termékenyítőleg a munkára. Sok kedvezőtlen tapasztalattal mérhetjük le ugyanakkor a bizalmatlan vezető hibás alapállásának következményeit. A torzsalkodást, a káderek fejlődésének visszamaradását, a gyanakvás légkörének általánossá válását, és mindezek eredményeképpen a magára maradt, feladataival megbirkózni nem tudó vezető reménytelen helyzetét.

Nagyon sok kitűnő vezetőnk, akik nagy szakudással, széles politikai látókörrel rendelkeztek, valahogy nem értették meg, hogy munkatársaikkal, az egyszerű dolgozókkal való érintkezésnél a közvetlen, egyszerű emberi magatartásnak — vagy ahogy mondani szoktuk a közvetlenségnek mekkora jelentősége van. A vezető tekintélyén igen sok múlik. Ha a légkör olyan, hogy a vezető jobbra-balra pertuviszonyban van közvetlen munkatársaival, ha ez a pertu-viszony átlepi az elviszerőség határait, és a hibák elnézéséhez, alulról jövő bírálat elfojtásához vezet, elengedhetetlenül megromítja az általános bizalmat, és végső soron aláaknázza a vezető tekintélyét. Minden a mértékben múlik. A vezető jó tulajdonságai közé tartozik, hogy munkatársaival való kapcsolatában az emberi közvetlenség, dolgozótársait megbecsülése, és a vezetői akarat maradéktalan keresztülvitele harmonikus egységbe forr össze.

A vezetői határozottság, melyből a megalapozott szakmai tudás, munkatársainak ismerete, és az elérendő cél világos megértése sugárzik, sokszor átszűrődik kisebb-nagyobb, a munka során elkerülhetetlenül felmerülő nehézségeken. A vezető szorgalma, szívóssága, a nehézségekben is megmaradó bizottsága, a kisebb erővel rendelkező munkatársait is lelkesíti, ösztönzi, a látszólag megoldhatatlan feladatok, a messzinek tűnő célok eléréséhez, megvalósításához.

Vezetőink többsége jórészt megértette ezeket a kérdéseket, harcol az intrika, az úgynevezett "fúrás" ellen, mert jól tudja, hogy akik ma nála fúrják közvetlen vezetőjüket, azok ugyanilyen gátlástalan eszközökkel dolgoznak holnap ellene. Ezért szinte általános ma már, hogy az úgynevezett bejelentőket azonnal szembe ültetik a megbíráttal. Ilyenkor percek alatt kiderül, hogy az őszinte jóakarát, vagy pedig egészen más volt az indítók. E módszer gyakorlati keresztülvitele nyílt, egészséges légkört teremt, segít kialakulni a bizalom légkörét, a vezetőnek tekintélyt, a dolgozónak nyugodt munkakörülményeket teremt. Ilyen körülmények között a vezető jó tulajdonságai is fejlődnek, fokozatosan, ki-ki egyénisége szerint lassabban, vagy gyorsabban megszabadul a munkáját akadályozó rossz módszerektől.

A felvázolt kép nem teljes, nem is lehet az. Mindössze fő vonásaiban rajzolja ki azt a vezetői típust, amelyre szocialista építésünk közepette szükségünk van. A párt helyes politikája kedvező körülményeket teremt annak, hogy ilyen vezetői minél nagyobb számban legyenek, dolgozzanak, alkossanak.

Dr. Bakos Zsigmond

Talajjavítási bemutató Kutason

A Mezősi-féle humuszos lápimésszel történő talajjavítás eddigi eredményeinek bemutatására hívta meg pénteken a talajjavító vállalat, a Somogy megyei tanács vb mezőgazdasági osztálya és az Állami Gazdaságok Megyei Igazgatósága a Kutasi Állami Gazdaságba a Somogy, a Baranya, a Tolna és a Zala megyei állami gazdaságok és termelőszövetkezetek szakembereit. Jelen volt Bajcsy Ede, a Földművelésügyi Minisztérium növénytermesztési főigazgatóságának helyettes vezetője is.

A több mint kétszáz résztvevő megtekintette a javított földeket. A gazdaság vezetői

elmondották többek között, hogy lápimeszes javítás után több mint kétszáz holdon lucernát vetettek, s egykori fűtőhomokon, ahol azelőtt nem is ismerték a fontos takarmány termesztését, holdanként 53 mázsa lucernaszénát takarítottak be, de volt egy tábla, amely hetvenöt mázsát adott. Búzából a javított területen tizenhét mázsás átlagot értek el. A Mezősi-féle eljárás különösen a hét évvel ezelőtt telepített kajsibarakosban mutatta meg jótékony hatását: 73 holdról a tervezett tíz vagonnal szemben 18 vagon gyűmölcsöt „szüreteltek”. (MTI)

Olvasóink írják

Szeged a vendég szemével

Évek óta vissza-visszatérő vendége vagyok Szegednek. Csodálom a szépülő, épülő várost. De szeretnék néhány hiányosságot is szólni. A nagyalomásról a város szívébe vezető Április 4. útja gondozatlan, s parkosításra vár. Véleményem szerint Dugonics és Juhász Gyula szobrát is ki kellene világítani. Népszerű Szegeden az úgynevezett lágyfagyalt, sajnos az elárúsítóhelyek igen

primitívek, s az egészségügyi szabályokat sem tartják be. Ez különösen vonatkozik a Boszorkánykonyha lágyfagyalt-árúsító helyére. Végtül lenne egy javaslatom: az ünnepi hetek ideje alatt néhány száz úttörő teljesíthetne szolgálatot a városban, útbaigazítanak a vendégeket, esetleg figyelmeztetnék őket a tisztasági szabályok betartására.

Gáncsov Károly
Simontornya

Kérés a fürdővállalathoz

Gyakran járok a partfürdőre, s igen bosszant, hogy 19 órakor lezárják a meleg medencék körül levő tusolókát, s így a fürdőzők nem tudják a port, a napolajat lemosni magukról. Igen sokan vannak, akik csak délután 4-5 óra körül érkeznek le a partfürdőre, s ezek az emberek is szeretnének pihenni, tusolni. A fürdővállalat a hangosbemondón keresztül már 6 órától kezdve kétpercenként figyelmezteti a vendégeket, hogy 7 órakor lezár a partfürdő. Véleményem szerint elég lenne 10 percenként a kedvező figyelmeztetés.

Dr. Kovács László

Ki hozza rendbe a kerítést?

A Dorozsmai út 55. szám alatt levő kerítésem a Dorozsmai Gépalomás valamelyik traktora még május végén benyomta, amikor a mi hályteleki Új Élet Tsz földjére ment. Kértem a szövet-

kezet, hozassa rendbe a kerítést. Azt a választ kaptam, hogy forduljak a Dorozsmai Gépalomához. Ezt megtettem, de semmi választ nem kaptam. Szeretném tudni, ki és mikor hozza rendbe a tönkretett kerítést?

Vass Kálmán

A vendégkönyvek lapjairól

Az ünnepi hetek alatt Szeged a kiállítások városa is. Az ide érkező hazai és külföldi vendégek választgatnak a sokféle látnivaló közül. Szinte minden héten nyílt egy vagy két kiállítás, s jelenleg is ötöt, hatot tekinthetnek meg a látogatók. Véleményüket híven tükrözik a kiállítások vendégkönyvei.

Több ezerre jut a zömében meleg hangú dicsőítő, de néhol bíráló bejegyzések, vagy egyszerű névaláírások száma.

A Székesfehérvári Villamossági, Televízió- és Rádió-készülékek Gyára új kiállításának sikeréről is szép sorokat olvashatunk a vendégkönyvben. Tóth Ferenc budapesti lakos például ezt jegyezte be:

„Kedves Tv-gyár! Igazán meglepett az Önök pavilonja, mert tavaly óta hatalmas fejlődésen mentek keresztül, legalábbis ami a készülékek formáját illeti. Hatalmas méretű formabontást vittek véghez, s ez dicséretes.”

Ugyanez a látogató viszont azt is észrevette a sok új vonás közt, hogy a készülékek külső formájának kidolgozása hogy még kívánni valót maga után. „A Tv előlapja dekoratív lemezből? ... Ejnye, ejnye! Asztallapnak kiválóan alkalmas, erre a célra azonban nem. Nézzék meg az ugyanilyen rendeltetésű műanyagprácstól a 650-es készülékeken... Ilyen esetben nem szégyen tanulni még az Orientál sem.”

Egy másik vendég, Futó Péter az R-4330-as rádió modern kivitelezését dicséri, ugyanakkor elmarasztalja a R-626-A típusú készülék formatervezését. Másoknak viszont ugyanennek a készüléknek az arcúlatát azért imponált, mert a formai kivitelben bizonyos kísérletek vétek felfedezni.

Nem a büntetés az egyetlen módszer

Szerkesztőségünk napi postájában mindig akad egy-két levél, amely a szegedi villamostársasággal foglalkozik. Az új közlekedési rend bevezetése óta — miszerint az első kocsi, mivel ott nincs kalauz, csak bérlettulajdonosok utazhatnak — különösen sok levél érkezik.

El kell ismernünk, hogy a közlekedési vállalat az utazási rendet szelvényhosszában propagálja. Az első kocsi, ráfektették, hogy oda csak bérlettel lehet felszállni, sőt még a hátsó kocsi is táblákat helyeztek el, melyekkel felhívják az utazók figyelmét az új rendre.

És mégis! Nap, mint nap tömegesen szegik meg a közlekedési vállalat szabályait. Kik ezek a rendbontók? Többségük nagyon becsületes ember. Köztük sokan hosszú éveken át munkahelyükre és szórakozásukba egyaránt a megszokott sárga villamossal jártak, s éveken át mindig abba a kocsi, ahol kaptak, ahol kevesebben voltak, mivel — ki nem így van vele? — az emberek szeretik a kényelmet.

S hosszú évek óta kialakult szokást egyik napról a másikra megváltoztatni a közlekedési vállalatnak sem sikerült megváltoztatnia. Ezért fordul gyakran elő, hogy bérlet nélkül lépnek fel az első kocsi a szegediek, s méginkább a város vendégei. Ha ezután ilyenkor jön a szigorú ellenőr, akkor könyörtelenül „behajtja” a büntetést, a húszforintos pótdíjat.

A napokban ilyen esetről számolt be szerkesztőségünknek Csapó Margit 71 éves, nyugdíjas postafőfelőlnő. A Felsőváros felé közlekedő villamos első kocsijába szállt, s amikor az ellenőrt értesült az új rendről, kérte, engedje

meg, hogy a következő megállónál átszállhasson a másik kocsira. Hiszen tévedésből, vagy ha úgy tesszük, szórakozottságból lépett a bérlettulajdonosok kocsijába. Az ellenőr viszont hajthatatlan volt, s a központi megállón az idő, jóhiszemű asszonnyal kifizette a 20 forintot, valamint a menetjegyért az 50 fillért.

Nem tennék szót, ha az első eset lenne, de korábban is sok hasonló levelet kaptunk, legutóbb egy orvosnő mondott el ugyanilyen történetet.

Mit mond a másik fél, a közlekedési vállalat vezetője? Az ügyvel kapcsolatban kérésünkre véleményét írásban közölte:

„A jegy nélküli utasokat minden túlbuzgóság nélkül kell a szolgálatos ellenőrknek bírságot. Az új utazási szabályok bevezetése után egyhónapi türelmi időt vezettünk be. Ez idő alatt csak figyelmeztettük és kértük az utasokat a szabályok betartására. A pótdíj beszedésekor még eddig minden utas arra hivatkozott, hogy 50 fillért nem akart csalni. A jegy nélküli utasok azonban annyira elszaporodtak, hogy nevelő hatású beszélgetéssel és figyelmeztetéssel már nem érünk el semmit. Ezért kénytelenek vagyunk a minisztérium által jóváhagyott pótdíjakat beszedni, hogy megakadályozzuk a jegy nélküli utazást.”

Véleményünk szerint nem a büntetés az egyetlen módszer az új közlekedési rend meghonosításánál. „S nem is lehet ezt mereven alkalmazni. A közlekedési vállalat ellenőreinek van annyi tapasztalatuk, hogy különbséget tudnak tenni a jóhiszemű és a becsületes utasok között. Az utóbbiaknál a „türelmi időt” meg kell hosszabbítani.

H. Zs.

Némelyik híradás különös figyelmet érdemel. Az például, hogy tavaly, az első fél évben 30 millió forintért adtak el képeket a Képcsarnok Vállalat fiókjai, s hogy ezt a rekordösszeget az idén, az év első hat hónapjában 16 százalékkal túlszárnyalták. Megtudtuk a szerény hírből azt is, hogy olajfestményeket, akvarelleket és rajzokat már mintegy tizenöt ezer művészektől, velől ember vásárol rendszeresen az országban. Vevő töredékről van itt szó. Vevőre talált az idén mintegy 40 ezer művész rézkarc — mintegy negyemillió forint értékben —, továbbá 15 ezer művész kivittelezésű reprodukció. (Ebből 60 százalékkal több kelt el, mint egy évvel ezelőtt.)

A szépség csendes diadalútja

De a tizenöt ezres gott „éhe a szépségnek” — még a kenyérrel sem igen tudták megkérni; hiszen is adhattak volna nekik pénzt képez, festményekre, rézkarcokra? Legfeljebb egy-egy forgalomból kimúlt képeslapok reprodukciói mellett ki szobájuk falára... Mekkora változott azóta a világ! Mind Budapesten, Nem lenne nehéz meghökkenő képet rajzolni arról, kik vásároltak műalkotásokat és mekkora értékben a régi Magyarországon. Kiderülne, hogy éppen azok, akikben olthatatlan lánggal lóbo-

othonába kerültek azóta szép és értékes művészi alkotások. Szerte az országban öntevékeny, lelkes emberek szeretik művészek és műpártolók találkoztait, a képzőművészet és a tömegek nagy egymásra találását.

„Sivatag lenne művészet nélkül az élet” — mondotta a látogatók egyik látogatója. És ha e mondat költői túlzását leszámítjuk, igaz a mondat. Az illetékes szervek — köztük a sajtó — szívós, következetes harca a glicsen, kezdi megteremni a gyümölcsöt, bár természetesen még sok tennivaló van e tekintetben.

A szépség csendes diadalútja ez...

F. M.

Hazaérkezett a Tisza-kutató expedíció

A fárasztó forró napok, s lilászürke csodás tiszai naplementék lassan emlékké válnak. Hazatért kétételes-felső-tiszai gyűjtőútjáról a dr. Kolosváry Gábor akadémikus, professzor vezette Tisza-kutató expedíció. A tizedik éve folyó nyári gyűjtőút alkalmával mindig más és más tiszai szakaszokon rögzítik az állandóan változó dinamikus tiszamenti állat- és növényvilág képét. Az idei út különösen érdekes volt abból a szempontból, hogy első ízben töltötték huzamosabb időt olyan folyószakaszon, ahol jól érzékelhető a duzzasztott folyóvíz hatása. Összetételében megváltozott halállomány, tavi jellegű növényzet és eddig sehol sem

észlelt állatfajok kézzel kerthető lése jelezte a minőségileg megváltozott duzzasztott folyó hatására kialakult életközösséget. Ritka és eddig még a Tisza-völgyből ismeretlen apró emlősök, pókok és lepkek stb. képeztek azt a gazdag zsákmányt, melyet az expedíció tagjai gyűjtöttek. Mammutfog is került elő gyűjtésükből.

A tapasztalatok és a gyűjtött anyag feldolgozása után tudományos dolgozatokban és ismeretterjesztő előadások során igyekeznek majd közzé tenni munkájukat, hogy mindenki megismerje a Tisza szépséges tájait és gazdag, speciális állatvilágát.

Csizmazia György